

# Financiële zorgen op de werkvloer in roerige tijden

*Elly van Bokhoven en Barbera van der Meulen*



# Waarheid of misvatting?

1. We hebben realistische verwachtingen over gedrag van werknemers met geldzorgen
2. Loonbeslag is prima indicator voor geldzorgen onder medewerkers
3. Leidinggevenden zijn doorgaans goed in staat het gesprek over geldzorgen te voeren.
4. Werknemers met geldzorgen écht ondersteunen vraagt om een integrale en duurzame aanpak met ruimte voor herhaling.
5. Aanpak schulden op de werkvloer: *one size fits all!*

# Financiële situatie vóór 2023 zorgwekkend



- **7,6%** huishoudens hebben geregistreerde problematische schulden, zo'n **612 duizend huishoudens** (CBS, 2021; CBS, 2022)
- **37%** huishoudens **moeilijk rondkomen** (Nibud, 2022)
- **10%** huishoudens **niet rondkomen**. Helft maakt schulden, helft gebruikt spaargeld (Deloitte, 2021)
- **62%** van de bedrijven heeft medewerkers met geldproblemen in dienst (Nibud, 2017).
- In bijna **60%** van huishoudens met problematische schulden heeft iemand een **baan als werknemer** (CBS, 2021)

# Impact aanhoudende geldstress

Impact op **executieve functies** = plannen en gedrag reguleren

- Gedreven door korte termijn belangen en directe beloningen
- Minder goed in staat om problemen te analyseren, opties te verkennen en prioriteiten te stellen
- **Minder ontvankelijk voor advies en hulp**
- Minder goed in staat om positieve intenties om te zetten in actie
- Meer moeite om zaken goed te organiseren en overzicht te houden
- Minder goed in leren en in zaken onthouden
- Ongenuanceerder
- Minder gevoelig voor feitelijke informatie
- Emotioneler en vijandiger reageren
- Vooral aandacht voor eigen belang

**Denk- en doenvermogen wordt aangetast!**



# Doorwerking schulden op andere levensdomeinen

## Gezondheid

- Hoge/lage rugpijn door langdurige spierspanning
- Verminderde werking immuunsysteem
- Verhoogde bloeddruk
- Slaapproblemen
- Diabetes
- Depressie
- Angststoornissen
- Suïcidaliteit



## Leefstijl

- Meer roken
- Minder bewegen
- Ongezonder eten
- Meer alcohol



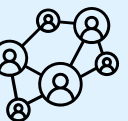
## Werk

- Afname productiviteit
- Toename verzuim



## Relaties

- Problemen met opvoeding kinderen
- Vaker ruzies met partner, familie, vrienden





## Lastig om werknemers te bereiken...

*“78% werknemers willen bij geldproblemen graag ondersteuning van werkgever.”*

(Wijzer in Geldzaken, 2019)

Maar...praktijk laat iets anders zien!



# Onzichtbare mechanismen



- **Schaamte & laag zelfbeeld** speelt bij veel mensen met schulden.
  - 1 op de 7 Nederlanders schaamt zich voor zijn of haar financiële situatie.
  - Schaamte gaat vaak samen met stress, veel piekeren en gevolg is verlies van controle. Wie zich schaamt, trekt zich terug.
  - Statusproducten kopen ter compensatie van laag zelfbeeld.
- **Wantrouwen** vormt een innerlijke belemmering die bijdraagt aan niet-gebruik van voorzieningen.

# Gevolg: mensen met schulden zoeken vaak geen of te laat hulp

- Mensen wachten jaren voordat ze hulp zoeken
  - Van huishoudens met geregistreerde problematische schulden heeft slechts 20% hulp
  - Bij helft van mensen met ernstige betalingsproblemen ontbreekt professionele hulp (Nibud, 2018)
  - Pas na 8 keer aandacht voor thema komen medewerkers in actie (NSR, 2022)
- 
- Ondersteuning bij geldzorgen kan bijdragen het terugdringen of zelfs voorkomen van verzuim op het werk.





# Wat kun je als werkgever doen?

Signaleren

Bespreekbaar  
maken

Doorverwijzen

# Geldstress signaleren

- **Loonbeslag**
- Toename van **ziekteverzuim**
- Werknemer is **stressgevoelig** of heeft **concentratieproblemen**
- Er zijn **problemen in de thuissituatie** van de werknemer zoals ontslag, ziekte partner of scheiding
- Werknemer belt met **schuldeisers, incassobureaus** of **deurwaarders**
- De werknemer **doet niet mee aan cadeautjes of uitjes**
- De werknemer vraagt om een **voorschot, meer uren werk** of **vooruitbetaling vakantiegeld**
- Er is sprake van **fraude** of **diefstal** door de werknemer
- De werknemer vraagt regelmatig collega's om **geld te mogen lenen**

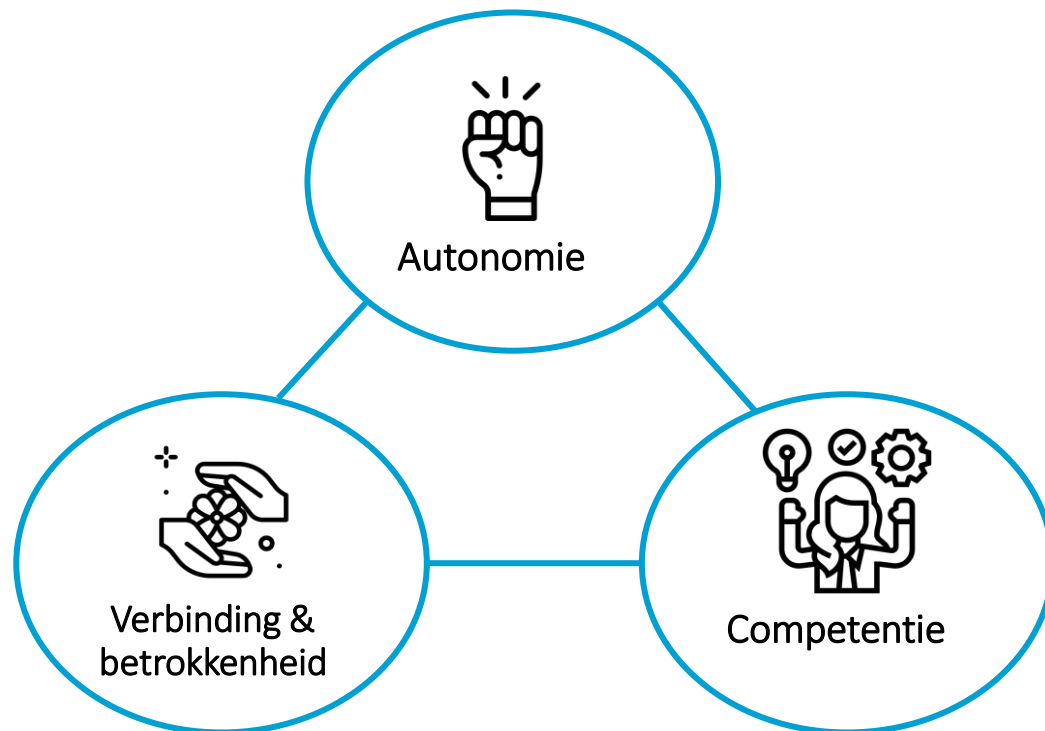


# Een lastig gesprek

## jobcoach - werkzoekende

# Bespreekbaar maken - gesprekstechnieken

- Motivatie is cruciaal
- Wat we zeggen doet ertoe



# Ijsbrekers!

## Autonomie

- *Je hoeft hier natuurlijk helemaal geen antwoord op te geven, maar hoe gaat het financieel?*
- *Vind je het goed als ik je een aantal vragen stel over je financiële situatie?*

## Betrokkenheid

- *Het is misschien geen onderwerp waar je veel over praat, maar mag ik vragen of het een beetje lukt om rond te komen?*
- *Bij veel mensen die ik spreek, spelen er ook financiële zorgen. Mag ik misschien vragen in hoeverre dat ook bij jou speelt?*
- *Bij mijn functie hoort dat alles wat cliënten vertellen vertrouwelijk blijft. Hoe lukt het om rond te komen?*

## Competentie

- *We merken dat mensen met financiële problemen het vaak best lastig vinden om daar zelf over te beginnen. Daarom vragen we er tegenwoordig standaard naar.*

## Algemeen

- Ga een oordeelsvrij gesprek aan
- Verwijs naar gemeente
- Wees helder over de financiële steun die wel en niet geboden kan worden





# Een soepel gesprek

## Ruud en Merel



Herkennen, bespreken en verwijzen op de werkvloer en in de re-integratie



# E-learning 'herkennen, bespreken en verwijzen'

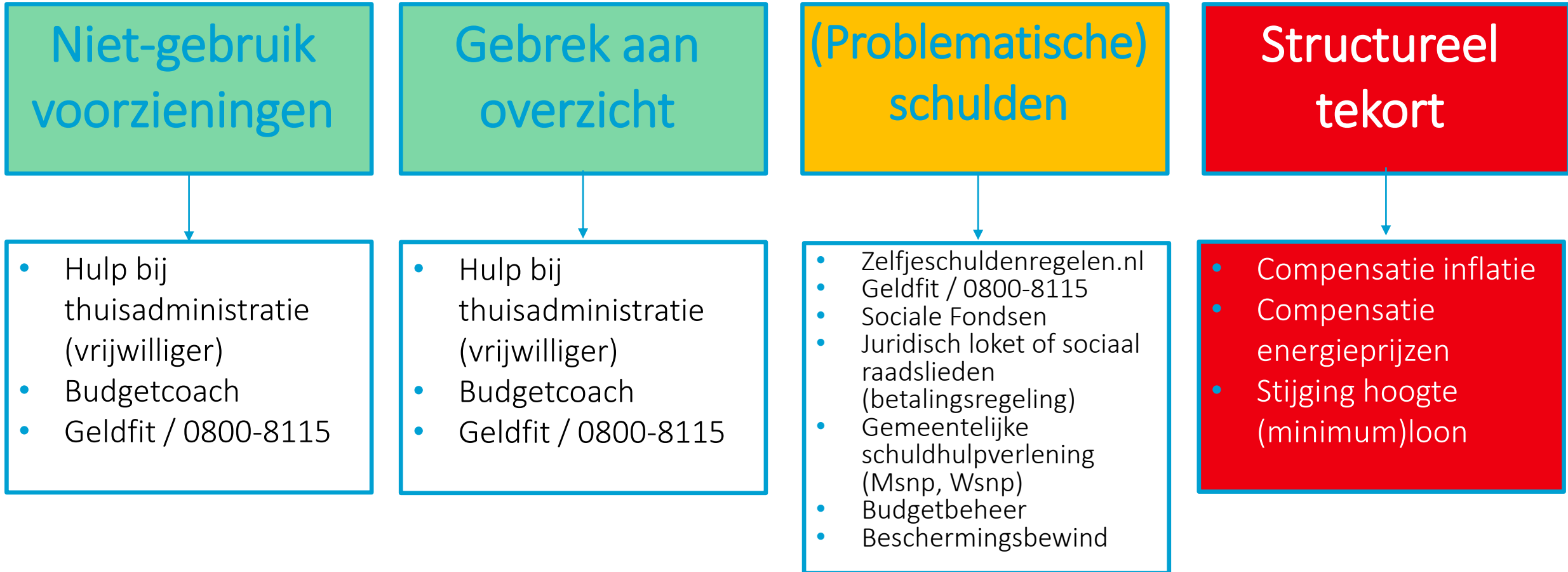


Colofon



Colofon

# Rol werkgever: verwijzen bij geldzorgen



# Materialen

## Links:

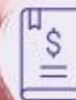
- [www.geldfit.nl](http://www.geldfit.nl)
- [10 beste bespaartips \(pggmenco.nl\)](http://10bestebespaartips.pggmenco.nl)
- [Hulp bij geldzorgen door hoge energierekening \(Financieel fitte werknemers\)](#)
- [Bespaartips Nibud](#)
- [Kasboek](#)

## De 10 beste bespaartips van jouw collega's uit de sector



### Stap vaker op de fiets

Of kijk of het slim is om een auto met iemand te delen.



### Houd een kasboekje bij

Houd al je uitgaven en inkomsten bij in een ouderwets huishoudboekje.



### Haal weekboodschappen

Ga met een volle maag en een boodschappenlijstje op pad en zorg dat je hier niet van afwijkt.



### Pin elke week contant geld

Gebruik dit geld voor boodschappen en andere uitgaven. Zo heb je meer grip op wat eruit gaat.



### Voorkom impulsaankopen

Slaap er een nachtje over voordat je een aankoop doet. Zo heb je meer tijd om te bedenken of je het écht nodig hebt.



### Bespaar op vaste lasten

Bekijk jaarlijks wat je kunt besparen op je vaste lasten. Denk aan energiecontracten, verzekeringen en (onnodige) abonnementen.



### Spaar een vast bedrag

Zet elke maand een vast bedrag op je spaarrekening waar je niet aankomt.



### Wees zuinig met gas/licht

Draag een extra laagje zodat de verwarming omlaag kan. Koop bespaarlampen. Douche korter en gebruik de droger alleen als het écht nodig is.



### Let op aanbiedingen

Spit reclamefolders door en doe je boodschappen bij meerdere supermarkten. Let vooral op de onderste schappen.



### Investeer voor later

Investeer in isolatie of zonnepanelen of los extra af op je hypotheek zodat je op de langere termijn geld bespaart.

Aan de slag





# Geldproblemen? Maak een afspraak met Rutger!

## Rutger van Meulebrouck

"Hallo, mijn naam is Rutger van Meulebrouck. Ruim 10 jaar help ik mensen met schulden. Iedere dinsdagmiddag ben ik bij WSP Parkstad aanwezig om jullie vragen te beantwoorden of hulp te bieden voor medewerkers van WSP Parkstad/ WOZL die schulden hebben of moeite hebben met het betalen van de vaste lasten. Mijn ervaring is dat mensen met schulden erg lang wachten met het vragen voor hulp. Dus als je vragen hebt of hulp wil, loop binnen. De deur staat open."



## Open inloopspreekuur

Voor alle medewerkers van WSP Parkstad / WOZL

Iedere dinsdagmiddag van 13.00 tot 15.00 uur

Kloosterweg 1, 6412 CN Heerlen

U kunt plaatsnemen in de wachtruimte op de 4<sup>e</sup> verdieping (bereikbaar met lift)

Wilt u liever niet naar het inloopspreekuur komen? Maak dan een aparte afspraak met Rutger. Dat kan door een e-mail te sturen naar de administratie van Kredietbank Limburg via: [WSP@kblb.nl](mailto:WSP@kblb.nl). Vermeld in uw e-mail uw naam, adres, woonplaats, telefoonnummer en eventueel de naam van uw consulent bij de gemeente.

U kunt ook telefonisch contact opnemen met de administratie van Kredietbank Limburg via telefoonnummer **088 – 101 99 99**.

Uiteraard wordt er vertrouwelijk met uw gegevens omgegaan.

**SAMEN WERKEN  
AAN EEN  
GEZOND BUDGET**

## Inloopspreekuur

Dinsdagmiddag

13.00 – 15.00 uur

Kloosterweg 1 te Heerlen

# Tops & tips

- Foto toont kwetsbaarheid = drempelverlagend
- Spreekt brede groep aan
- Inloopspreekuur of aparte afspraak (autonomie)



- Beeldspraak verwarrend ‘gezond budget’
- Tekst kan meer vanuit medewerker worden geschreven. Wat levert het op?

*“We zien dat veel mensen met geldzorgen vaak lang wachten voordat ze hulp zoeken. Veel vinden het spannend maar zijn achteraf blij dat ze hulp hebben gezocht. Ze ervaren meer rust en minder stress.”*

- Is alle informatie nodig?
- Wat is ‘vertrouwelijk’?

*“Uw gegevens worden niet met HR of uw leidinggevende gedeeld.”*

# Succes verhaal Ergon – financieel loket



Wat kan **jij** binnen je organisatie doen? Zorg voor een **passende aanpak!**

**Toolkit Schulden in Bedrijf**

<https://www.schuldeninbedrijf.nl/#tip7>

The background features a series of concentric circles in various shades of green and teal, creating a ripple effect. In the center, there is a small white play button icon. The text 'TIP 7' is positioned above the play button.

**TIP 7**



# Waarheid of misvatting?

1. We hebben realistische verwachtingen over gedrag van werknemers met geldzorgen.
2. Loonbeslag is een prima indicator voor geldzorgen onder medewerkers
3. Leidinggevenden zijn doorgaans goed in staat het gesprek over geldzorgen te voeren.
4. Werknemers met geldzorgen écht ondersteunen vraagt om een integrale en duurzame aanpak met ruimte voor herhaling.
5. Aanpak schulden op de werkvloer: *one size fits all!*

# Bedankt!